

Kā ārzemēs iegādāties precī?

2018-06-18

Sabīne Vuškāne, sertificēta nodokļu konsultante,

Uzņēmuma darbinieki strādā Zviedrijā. Nepieciešams iegādāties kādu būvmateriālu, kas Latvijā nav, bet Zviedrijā tas ir nopērkams aptuveni par 500 EUR. Uzņēmuma darbiniekam kontā tiek ieskaitīta nauda, lai veiktu šo pirkumu, un, braucot mājup no Zviedrijas, šī prece tiek atvesta. Vai šajā gadījumā ir pārkāpts likums, jo netiek tieši maksāts Eiropas Savienības (ES) dalībvalsts kreditoram, bet gan darbiniekam kā avansa norēķina personai?

Saprotu, ka šajā gadījumā uzņēmuma darbinieki strādā Zviedrijā, bet būvmateriāls, kas tiks vests uz Latviju, nepieciešams konkrētam būvniecības objektam Latvijā. Tāpat šajā atbildē neanalizēju, vai uzņēmumam nav jāreģistrējas kā pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātājam Zviedrijā tā darbības Zviedrijā dēļ, un pieņemu, ka konkrētā prece nav domāta būvniecības objektiem Zviedrijā.

Saskaņā ar Latvijas pievienotās vērtības nodokļa likuma (PVN likums) [5.panta](#) 1.daļu ar nodokli apliekamie darījumi ir šādi saimnieciskās darbības ietvaros iekšzemē veikti darījumi:

- preču piegāde (t.sk. preču piegāde ES teritorijā un preču eksports) par atlīdzību;
- pakalpojumu sniegšana par atlīdzību;
- preču iegāde ES teritorijā par atlīdzību.

Šajā gadījumā, iegādājoties būvmateriālu Zviedrijā un atvedot to uz Latviju, tiek veikta preču iegāde ES par atlīdzību. PVN likums nenosaka, kādā veidā jānotiek norēķinam par preču iegādi, proti, nav ierobežojuma, ka samaksai jānotiek tieši uz Zviedrijas uzņēmumu un to nevarētu veikt darbinieks kā avansa norēķina persona. Attiecīgi, ievadot precī Latvijā, par šo preču piegādi aprēķināms PVN apgrieztajā kārtībā, uzrādot to PVN deklarācijas 50.ailē, un priekšnodokli - PVN deklarācijas 55.ailē un 64.ailē, kā arī deklarācijas pielikuma [PVN 1](#) "Pārskats par priekšnodokļa un nodokļa summām, kas norādītas nodokļa deklarācijā par taksācijas periodu" 2.daļā "Nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem, kas saņemti no Eiropas Savienības dalībvalstīm".

Šajā darījumā lielāka uzmanība jāvelta tam, lai Latvijas un Zviedrijas uzņēmumi preču piegādi uz Latviju uzrādītu atbilstoši veiktajam darījumam: Zviedrijas uzņēmums - piegādi uz Latviju, bet Latvijas uzņēmums - iegādi no Zviedrijas, kā arī pierādījumiem, kas to apliecina. Jo Zviedrijas uzņēmums, nododot precī darbiniekam, bet nesaņemot pietiekamus pierādījumus par Latvijas uzņēmumu, kam šī prece tiek piegādāta, t.i., Latvijas uzņēmuma rekvizītus un tā PVN numuru Latvijā, kā arī pierādījumus, ka prece tiešām tiks izvesta no Zviedrijas, varētu piegādei piemērot Zviedrijas PVN.

Ja precei piemērots PVN Zviedrijā, joprojām aktuāls ir jautājums, kura vērtība ir apliekama ar PVN, precī ievadot Latvijā – ar vai bez Zviedrijas PVN. PVN likuma [34.panta](#) 5.daļā noteikts, ka preču iegādes ES teritorijā ar nodokli apliekamā vērtība ir atlīdzība par iegādātajām precēm. Attiecīgi gramatiski tulkojot PVN likuma normas, PVN par šo precī aprēķināms no visas par šo preču piegādi samaksātās vērtības, kas būtu iekļaujot Zviedrijas PVN. Ja prece ir izmantota saimnieciskajai darbībai Latvijā, Latvijas uzņēmums var pieprasīt Zviedrijas PVN atmaksu saskaņā ar [Padomes Direktīvā 2008/9/EK](#), "ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī", paredzēto procedūru. Šeit jāatceras, ka viens no priekšnosacījumiem PVN atmaksas saņemšanai citā dalībvalstī ir fakts, ka uzņēmumam nav bijusi jāreģistrē saimnieciskā darbība valstī, no kuras tiek prasīta PVN atmaksa.